

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

Europejski Fundusz Społeczny
SPO ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH

KRAJOWY STANDARD
KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Tynkarz
(713302)

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich, projekt „Opracowanie i upowszechnienie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”.

KRAJOWY STANDARD KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Tynkarz (713302)

Autorzy

- **mgr inż. Jolanta Skoczylas**
Zespół Szkół Budowlanych, Radom
- **mgr inż. Lidia Staniszevska**
Zespół Szkół Budowlanych, Radom

Konsultant ds. metodologii

- **dr inż. Janusz Figurski**
Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom

Recenzenci

- **mgr inż. Karolina Musiałek-Białas**
HYDROSOLAR-4 Sp. z o.o., Kraków
- **dr inż. Maria Francuz**
Politechnika Krakowska

Ewaluatorzy zewnętrzni

- **mgr inż. Zdzisław Grymala**
Zakład Remontowo-Budowlany, Radom
- **mgr inż. Sylwester Karbowski**
TS Polska Spółka z o.o., Radom
- **mgr inż. Anna Kusina**
Pracownia A. Kusina, Kraków

Komisja zatwierdzająca

- **mgr inż. Zbigniew Bachman** – przewodniczący
Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa, Warszawa
- **mgr inż. architekt Mariola Berdysz**
Fundacja „Wszechnicy Budowlanej”, Warszawa
- **mgr inż. Wojciech Szczepański**
Państwowe Szkoły Budownictwa im. Prof. Mariana Osieńskiego, Gdańsk
Komisja Krajowa NSZZ Solidarność, Gdańsk
- **mgr inż. Ewa Wiktorowska**
Krajowa Izba Gospodarcza, Warszawa
- **mgr Waldemar Mazan**
Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości, Warszawa

© Copyright by Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, 2007
ISBN 978-83-7204-503-4 [158]

Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB
26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. (048) 364-42-41, fax (048) 364-47-65
e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1. Podstawy prawne wykonywania zawodu	9
2. Syntetyczny opis zawodu	9
3. Stanowiska pracy	10
4. Zadania zawodowe	10
5. Składowe kwalifikacji zawodowych.....	11
6. Korelacja między zadaniami zawodowymi a składowymi kwalifikacji zawodowych.....	11
7. Kwalifikacje ponadzawodowe	12
8. Specyfikacja kwalifikacji ogólnozawodowych, podstawowych i specjalistycznych dla zawodu	13

Wstęp

Gospodarka oparta na wiedzy i współczesny rynek pracy potrzebują instrumentów wspierających rozwój zasobów ludzkich. W związku z tym duże nadzieje wiąże się z ustanowieniem norm kwalifikacyjnych, które pozwoliłyby z jednej strony zwiększyć przejrzystość kwalifikacji zawodowych potrzebnych gospodarce, a z drugiej strony mogłyby być wykorzystywane do poprawy jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego w systemie szkolnym i pozaszkolnym.

Podstawę prawną tworzenia w Polsce systemu krajowych standardów kwalifikacji zawodowych stanowi Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), w której określono m.in. (Art. 4), że:

„...Minister właściwy do spraw pracy realizuje zadania na rzecz rynku pracy przez dążenie do uzyskania wysokiego poziomu i rozwoju zasobów ludzkich, w szczególności przez:

- prowadzenie badań i analiz rynku pracy,*
- ustalanie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy,*
- koordynowanie opracowywania standardów kwalifikacji zawodowych dla zawodów występujących w klasyfikacji zawodów i specjalności oraz prowadzenie baz danych o standardach kwalifikacji...”*

W Polsce nadzorem i koordynacją opracowywania standardów kwalifikacji zawodowych o randze krajowej zajmuje się Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Będą one uaktualniane okresowo w miarę potrzeb i zmian w wykonywaniu zawodu.

Zbiór sukcesywnie opracowywanych krajowych standardów kwalifikacji zawodowych jest udostępniany w internetowej bazie danych, założonej na serwerze Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej <http://www.standardyiskolenia.praca.gov.pl>.

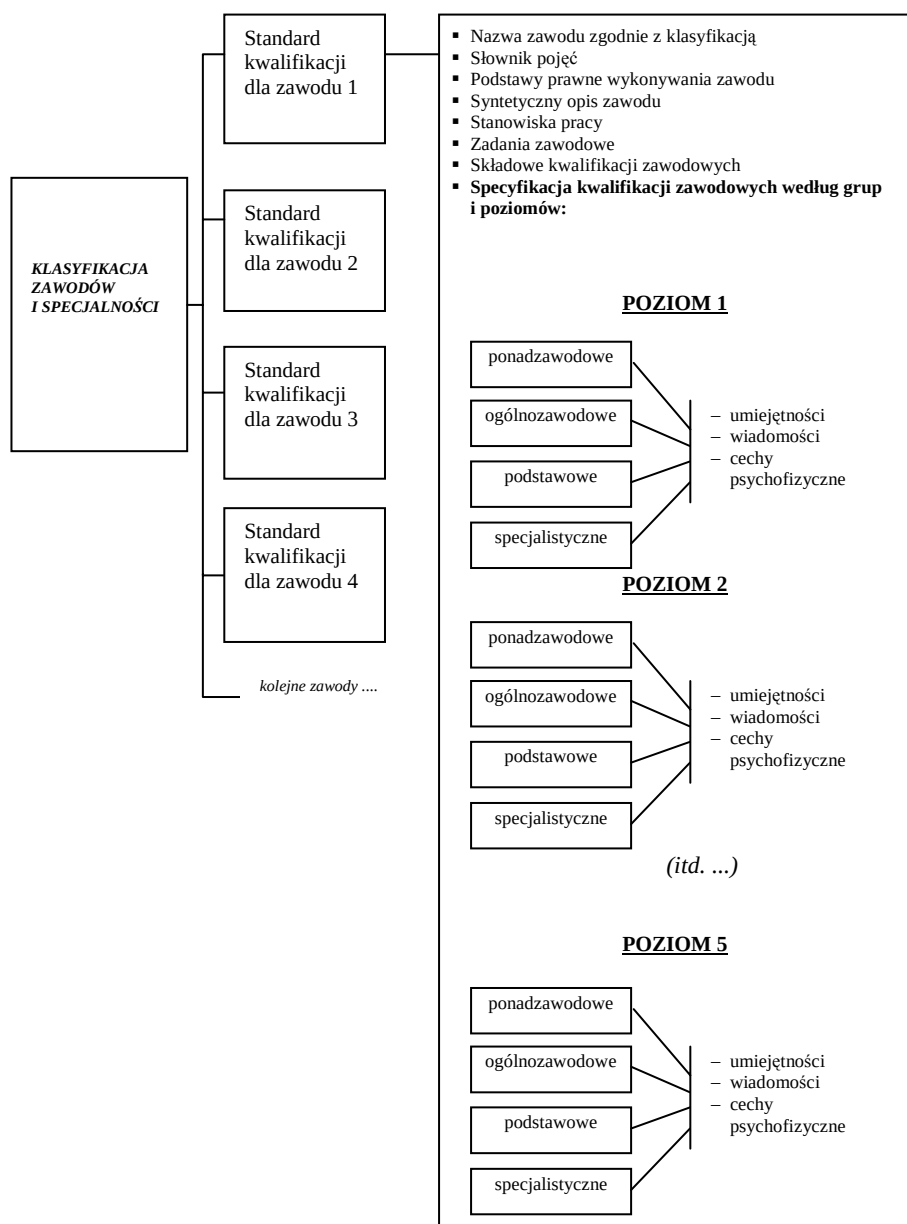
Opis standardu zawiera następujące elementy:

1. **Podstawy prawne** wykonywania zawodu (zawierają przepisy związane ściśle z wykonywaniem zawodu).
2. Syntetyczny **opis zawodu**.
3. Wykaz **stanowisk pracy** z przyporządkowaniem do pięciu poziomów kwalifikacji.
4. Wykaz **zadań zawodowych**.
5. Wykaz **składowych kwalifikacji zawodowych**.
6. Zbiory **umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych** pracownika przyporządkowane do:
  - pięciu **poziomów kwalifikacji zawodowych**,
  - grup kwalifikacji: **ponadzawodowych, ogólnozawodowych, podstawowych i specjalistycznych**.

W obecnym stanie prawnym standardy kwalifikacji zawodowych nie są obligatoryjnym dokumentem. Aktualnie opracowane standardy funkcjonują na zasadzie dokumentu rekomendowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i mogą być wykorzystywane przez zainteresowane osoby i instytucje do różnych celów, np. poradnictwa zawodowego, dostosowania ofert pracy do kwalifikacji

osób poszukujących pracy, oceny „luki kwalifikacyjnej” osób bezrobotnych i poszukujących pracy, opracowania programów staży i praktyk zawodowych w ramach przygotowania zawodowego, przygotowania podstaw programowych kształcenia w zawodzie, programów kształcenia i doskonalenia zawodowego.

Model krajowych standardów kwalifikacji zawodowych przedstawia rys. 1.

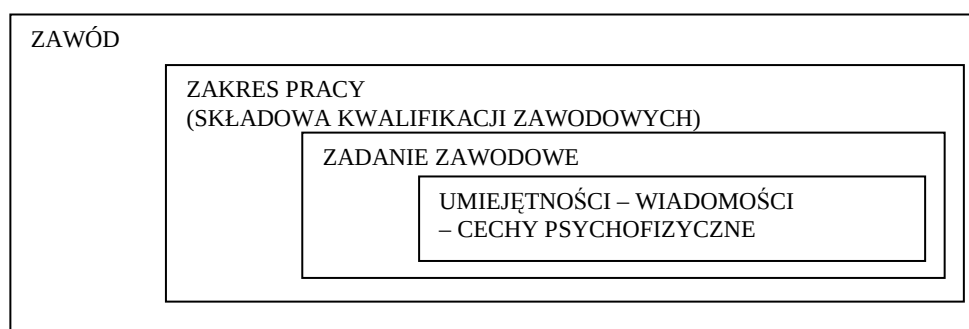

Rys. 1. Model krajowych standardów kwalifikacji zawodowych

Krajowy standard kwalifikacji zawodowych powstaje w oparciu o analizę zawodu, która polega na wyodrębnieniu **zakresów pracy** w zawodzie oraz typowych **zadań zawodowych Z-n** ($n = 1, 2, 3 \dots$). Przyjęto, że zakres pracy ma odpowiadać potrzebom rynku pracy, tzn. powinna istnieć możliwość zatrudnienia pracownika w danym zakresie pracy, na jednym lub kilku stanowiskach. Zakresom prac przyporządkowano tzw. **składowe kwalifikacji zawodowych K-i** ($i = 1, 2, 3 \dots$). Każdej składowej kwalifikacji zawodowych przyporządkowano co najmniej jedno (najczęściej kilka) zadań zawodowych. Korelację między zadaniami zawodowymi a składowymi kwalifikacji zawodowych przedstawia tabela 2 opisu standardu.

W kolejnym kroku analizy każde zadanie zawodowe rozpisane zostało na zbiory: umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych. W grupie kwalifikacji podstawowych dla zawodu i specjalistycznych poszczególnym umiejętnościom, wiadomościom i cechom psychofizycznym przyporządkowano oznaczenia tych składowych kwalifikacji zawodowych K-i, w których dana umiejętność, wiadomość i cecha jest wykorzystywana. W grupie kwalifikacji ogólnozawodowych i ponadzawodowych nie indeksuje się umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych symbolami K-i, gdyż z definicji są one przypisane do wszystkich składowych kwalifikacji zawodowych K-i.

Rysunek 2 przedstawia etapy analizy zawodu.

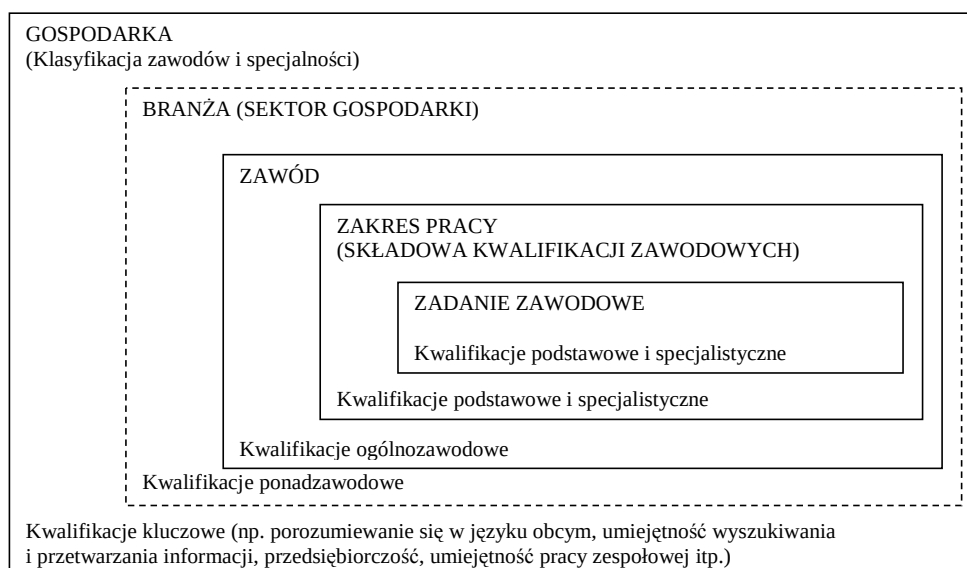
Rys. 2. Etapy analizy zawodu

Zbiory umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych przypisane zostały do czterech grup kwalifikacji: ponadzawodowych, ogólnozawodowych, podstawowych dla zawodu i specjalistycznych, które różnią się zasięgiem i stopniem ogólności.

Kwalifikacje ponadzawodowe opisane są zbiorami umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych wspólnych dla branży lub sektora gospodarki, w której zawód funkcjonuje (np. branża budowlana, informatyczna). Kwalifikacje ponadzawodowe obejmują także kwalifikacje kluczowe, które definiuje się jako wspólne dla wszystkich zawodów. **Kwalifikacje ogólnozawodowe** są wspólne dla wszystkich zakresów pracy w zawodzie, czyli dla tzw. składowych kwalifikacji

zawodowych K-i. **Kwalifikacje podstawowe** dla zawodu są charakterystyczne dla jednej lub kilku (ale nie wszystkich) składowych kwalifikacji zawodowych. **Kwalifikacje specjalistyczne** także są charakterystyczne dla jednej lub kilku (ale nie wszystkich) składowych kwalifikacji zawodowych, ale ponadto są to umiejętności, wiadomości i cechy psychofizyczne rzadziej występujące w zawodzie, które wykonuje stosunkowo mała grupa pracowników wyspecjalizowanych w dość wąskiej działalności w ramach zawodu. Rysunek 3 przedstawia zasięg poszczególnych rodzajów kwalifikacji zawodowych.

W Krajowym Standardzie Kwalifikacji Zawodowych zdefiniowano **pięć poziomów kwalifikacji**. Uporządkowanie kwalifikacji zawodowych według poziomów ma na celu ukazanie złożoności pracy, stopnia trudności i ponoszonej odpowiedzialności. Zasadą było niemieszanie ze sobą dwóch kwestii: wykształcenia towarzyszącego zdobywaniu kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności wymaganych do wykonywania pracy na typowych stanowiskach pracy w zakładach pracy. Przyjęto nadrzędność wymagań stawianych pracownikom na stanowiskach pracy nad wymaganiami określonymi w podstawach programowych kształcenia w zawodzie i wynikającymi z nich wymaganiami programów nauczania oraz wymaganiami zewnętrznych egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

Rys. 3. Zasięg rodzajów kwalifikacji zawodowych

Na **poziomie pierwszym** umieszcza się umiejętności towarzyszące pracom prostym, rutynowym, wykonywanym pod kierunkiem i pod kontrolą przełożonego. Najczęściej jest to praca wykonywana indywidualnie. Do wykonywania pracy na poziomie pierwszym wystarcza przyuczenie. Osoba wykonująca pracę ponosi za nią indywidualną odpowiedzialność za działania zawinione.

Poziom drugi wymaga samodzielności i samokontroli przy wykonywaniu typowych zadań zawodowych. Pracownik potrafi pracować w zespole pod nadzorem kierownika zespołu. Ponosi indywidualną odpowiedzialność za działania zawinione.

Na poziomie trzecim kwalifikacji zawodowych pracuje pracownik, który wykonuje złożone zadania zawodowe. Złożoność zadań generuje konieczność posiadania umiejętności rozwiązywania nietypowych problemów towarzyszących pracy. Pracownik potrafi kierować małym, kilku- lub kilkunastoosobowym zespołem pracowników. Ponosi odpowiedzialność zarówno za skutki własnych działań, jak i za działania kierowanego przez siebie zespołu.

Poziom czwarty wymaga od pracownika umiejętności wykonywania wielu różnorodnych, często skomplikowanych i problemowych zadań zawodowych. Zadania te mają charakter techniczny, organizacyjny i specjalistyczny oraz wymagają samodzielności powiązanej z poczuciem ponoszenia wysokiej osobistej odpowiedzialności. Pracownik musi potrafić kierować zespołami średniej i dużej liczebności, od kilkunastu do kilkudziesięciu osób, podzielonymi na podzespoły.

Poziom piąty reprezentują pracownicy, którzy kierują organizacjami i podejmują decyzje o znaczeniu strategicznym. Potrafią diagnozować, analizować i prognozować złożoną sytuację gospodarczą i ekonomiczną oraz wdrażać swoje pomysły do praktyki organizacyjnej i gospodarczej. Są w pełni samodzielni, działający w sytuacjach przeważnie problemowych, ponoszący odpowiedzialność i ryzyko wynikające z podejmowanych decyzji i działań. Pracownicy ci ponoszą także odpowiedzialność za bezpieczeństwo i rozwój zawodowy podległych im osób i całej organizacji.

1. Podstawy prawne wykonywania zawodu¹

- Ustawa Prawo Budowlane z 7 lipca 1994 r. (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz. U. Nr 151, poz. 1256 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. Nr 118, poz. 1263 z późn. zm.).

2. Syntetyczny opis zawodu

Tynkarz zajmuje się nakładaniem warstw tynkarskich (wapiennych, cementowych, cementowo-wapiennych, gipsowych, gipsowo-wapiennych, szlachetnych i innych) oraz nakładaniem tynków suchych na ściany i stropy budynków oraz obiektów budowlanych. Sporządza zaprawy tynkarskie, zna rodzaje składników, z których sporządza zaprawy oraz reguły ich dozowania. Obecnie coraz częściej tynkarz używa gotowych, fabrycznie wytworzonych zapraw. Przed przystąpieniem do tynkowania tynkarz przygotowuje podłoża pod tynki oraz zamuruje otwory w ścianach i stropach. Ponadto nakłada tynki na wypukłe lub wklęsłe formy architektoniczne, zwłaszcza w obiektach zabytkowych, np. na sklepienia krzyżowe czy kasetony oraz wykonuje tynki ciągnięte gzymsów. Nakłada warstwy tynku z zastosowaniem ręcznych narzędzi lub z użyciem maszyn i urządzeń tynkarskich.

Tynkarz obsługujący urządzenia tynkarskie musi znać zasady ich obsługi i konserwacji.

Do zadań tynkarza należy również obsadzanie w powierzchni tynkowanej ściany lub stropu krętek wentylacyjnych, haków i innych elementów. Przy pracach naprawczych tynkarz może samodzielnie ustawiać rusztowania niewymagające dopuszczenia przez Urząd Dozoru Technicznego oraz montować wciągarki do transportu materiałów i narzędzi.

Tynkarza powinna cechować dokładność, wytrzymałość na długotrwały wysiłek fizyczny, koncentracja uwagi, sprawność fizyczna, rozróżnianie barw oraz wytrzymałość i cierpliwość.

Tynkarz wykonuje pracę w pomieszczeniach oraz na zewnątrz. Pracuje w pozycji stojącej, z rękami uniesionymi.

Obowiązujące godziny pracy są stałe, jedynie podczas prac naprawczych lub niekorzystnych warunków atmosferycznych – czas określa się według potrzeb.

---

¹ Stan prawny na dzień 31 marca 2007 r.

Ze względów ergonomicznych narzędzia pracy powinny być umieszczone w zasięgu rąk tynkarza.

Tynkarze pracują samodzielnie lub w zespołach w zależności od wielkości wykonywanych zadań.

Na terenie budowy zagrożenia mogą stwarzać śliskie nawierzchnie, ruchome części maszyn budowlanych, a także czynniki związane z warunkami atmosferycznymi. Tynkarz narażony jest na ryzyko upadku z wysokości, na urazy ze strony ostrych i wystających przedmiotów. Styczność z wapnem i cementem stwarza zagrożenie powstawania uczuleń, chorób oczu i skóry.

3. Stanowiska pracy

Tabela 1. Przyporządkowanie stanowisk pracy do poziomów kwalifikacji zawodowych

Poziom kwalifikacji zawodowych	Typowe stanowiska pracy	UWAGI
1	*)	
2	– Tynkarz.	
3	– Brygadzysta.	
4	*)	
5	*)	

*) Nie zidentyfikowano w badaniach.

4. Zadania zawodowe

- Z-1. Organizowanie własnego stanowiska pracy, przygotowanie materiałów, narzędzi i sprzętu do realizacji robót tynkarskich zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, ergonomii i ochrony środowiska.
- Z-2. Organizowanie transportu materiałów i elementów tynkarskich na placu budowy oraz na stanowiskach ich składowania.
- Z-3. Analizowanie dokumentacji budowlanej robót tynkarskich w celu ustalenia zakresu, kolejności, czasu trwania robót tynkarskich i rodzajów potrzebnych materiałów.
- Z-4. Przygotowywanie podłoża pod wykonanie tynku.
- Z-5. Przygotowywanie zapraw tynkarskich sposobem ręcznym i mechanicznym.
- Z-6. Wykonywanie tynków jednowarstwowych wyrównywanych pędzlem, kielnią lub pacą.
- Z-7. Nakładanie warstw tynków dwuwarstwowych i trójwarstwowych na ścianach i sufitach oraz powierzchniach wklęsłych i wypukłych.
- Z-8. Wykonywanie tynków ciągnionych.
- Z-9. Mocowanie płyt suchego tynku.
- Z-10. Wykonywanie tynków doborowych, ozdobnych i szlachetnych – zmywanych, zacieranych, cyklinowanych i groszkowanych.

- Z-11. Wykonywanie tynków z zapraw z żywicami syntetycznymi.
 Z-12. Naprawianie tynków.
 Z-13. Montowanie prostych rusztowań do robót tynkarskich niewymagających dopuszczenia przez Urząd Dozoru Technicznego oraz ich demontaż.
 Z-14. Ocenianie jakości wykonywanych robót tynkarskich.
 Z-15. Dokonywanie odbioru robót tynkarskich wykonywanych przez podległych pracowników.

5. Składowe kwalifikacji zawodowych

- K-1. Wykonywanie tynków jednowarstwowych, dwuwarstwowych i trójwarstwowych.
 K-2. Wykonywanie suchych tynków.
 K-3. Tynkowanie doborowe, specjalne, ozdobne i szlachetne.
 K-4. Wykonywanie prac towarzyszących robotom tynkarskim (zamurowanie otworów, obsadzanie kraterów wentylacyjnych, osadzanie w tynku narożników ściennych itp.).
 K-5. Naprawianie i renowacje tynków.
 K-6. Posługiwanie się wytycznymi dotyczącymi oceniania i jakości odbioru budowlanych robót tynkarskich.

6. Korelacja między zadaniami zawodowymi a składowymi kwalifikacji zawodowych

Tabela 2. Korelacja między zadaniami zawodowymi a składowymi kwalifikacji zawodowych

Zadania zawodowe	Składowe kwalifikacji zawodowych					
	K-1	K-2	K-3	K-4	K-5	K-6
Z-1	X	X	X	X	X	
Z-2	X	X	X	X	X	
Z-3	X	X	X	X	X	
Z-4	X	X	X		X	X
Z-5				X		X
Z-6	X					X
Z-7	X					X
Z-8			X			X
Z-9		X				X
Z-10			X			X
Z-11			X			X
Z-12					X	X
Z-13				X		X
Z-14	X	X	X	X	X	X
Z-15	X	X	X	X	X	X

7. Kwalifikacje ponadzawodowe

UWAGA: Kwalifikacje na poziomie wyższym zawierają kwalifikacje z poziomów niższych

Tabela 3. Przyporządkowanie kwalifikacji ponadzawodowych do poziomów kwalifikacji

Poziom kwalifikacji zawodowych	Kwalifikacje ponadzawodowe
UMIEJĘTNOŚCI	
1	*)
2	– Organizuje własne stanowisko pracy. – Zachowuje ład i porządek na stanowisku pracy. – Bezpośrednio komunikuje się z przełożonymi i współpracownikami. – Posługuje się normami technicznymi, instrukcjami obsługi, poradnikami i literaturą techniczną. – Stosuje zasady, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska na swoim stanowisku pracy. – Wykonuje zadania zawodowe zgodnie z zasadami ergonomii. – Udziela pomocy przedmedycznej. – Przestrzega zasad współżycia społecznego. – Doskonali swoje umiejętności zawodowe. – Dokonuje samooceny własnej pracy.
3	– Organizuje stanowiska pracy zgodnie z zasadami organizacji pracy, ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy. – Kieruje zespołem pracowników. – Określa zadania członków nadzorowanego zespołu pracowników. – Dokonuje oceny pracy nadzorowanych członków zespołu pracowniczego. – Dzieli się doświadczeniem zawodowym z innymi członkami zespołu pracowniczego. – Inicjuje i wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne, wpływające na poprawę warunków i jakość pracy. – Kształtuje poprawne stosunki międzyludzkie w zespole. – Motywuje siebie i pracowników zespołu do efektywnej, odpowiedzialnej i bezpiecznej pracy. – Przestrzega zasad kultury pracy.
4	*)
5	*)
WIADOMOŚCI	
1	*)
2	– Zasady organizacji stanowiska pracy. – Typowy sprzęt wyposażenia stanowiska pracy i jego obsługa. – Elementarne podstawy komunikacji społecznej. – Typowe dokumentacje techniczne i instrukcje dotyczące użytkowania sprzętu. – Przepisy, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska naturalnego na zajmowanym stanowisku. – Podstawowe wiadomości z zakresu ergonomii. – Zasady i metody udzielania pomocy przedmedycznej. – Zasady współżycia społecznego. – Sposoby korzystania z informacji – samokształcenie.

Poziom kwalifikacji zawodowych	Kwalifikacje ponadzawodowe
3	– Podstawy organizacji pracy. – Praca w zespole pracowniczym. – Planowanie pracy. – Techniki komunikowania się. – Zasady kształtowania stosunków międzyludzkich w zespole. – Podstawowe zagadnienia z zakresu humanizacji pracy.
4	*)
5	*)
CECHY PSYCHOFIZYCZNE	
1	*)
2	– Ostrość wzroku. – Spostrzegawczość. – Koncentracja uwagi. – Zamiłowanie do ładu i porządku. – Cierpliwość. – Odpowiedzialność. – Samokontrola. – Wyrwałość.
3	– Zdolność współpracy w zespole. – Uzdolnienia techniczne. – Zdolności kierownicze.
4	*)
5	*)

*) Nie zidentyfikowano w badaniach.

8. Specyfikacja kwalifikacji ogólnozawodowych, podstawowych i specjalistycznych dla zawodu

UWAGA: Kwalifikacje na poziomie wyższym zawierają kwalifikacje z poziomów niższych

POZIOM 1

– Nie zidentyfikowano.

POZIOM 2

Kwalifikacje ogólnozawodowe

Umiejętności

- Stosuje odzież ochronną i środki ochrony osobistej niezbędne podczas robót tynkarskich.
- Określa zakres robót tynkarskich.

- Dobiera, transportuje, magazynuje i składa materiały do robót naprawczych przed tynkowaniem.
- Dobiera, transportuje i składa materiały do robót tynkarskich.
- Dobiera narzędzia i sprzęt do robót tynkarskich oraz posługuje się nimi zgodnie z ich przeznaczeniem i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Posługuje się narzędziami i sprzętem do robót tynkarskich zgodnie z ich przeznaczeniem oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Posługuje się narzędziami służącymi do przygotowania robót tynkarskich i oceny jakości ich wykonania.
- Przygotowuje materiały do robót tynkarskich zgodnie z instrukcjami.
- Stosuje materiały do robót tynkarskich zgodnie z dokumentacją techniczną.
- Wykonuje niezbędne obliczenia, rysunki i szkice pomocnicze, dotyczące robót tynkarskich.

Wiadomości

- Odzież ochronna i środki ochrony osobistej przeznaczone dla tynkarzy.
- Sposoby określania zakresu robót tynkarskich.
- Rodzaje materiałów stosowanych do napraw różnych powierzchni przed tynkowaniem.
- Rodzaje materiałów tynkarskich.
- Zasady i środki transportu materiałów tynkarskich.
- Zasady składowania materiałów budowlanych przeznaczonych do robót tynkarskich.
- Rodzaje narzędzi i sprzętu używanego do robót tynkarskich.
- Rodzaje narzędzi służących do przygotowania robót tynkarskich oraz do ceny jakości wykonanych robót, np. laser budowlany.
- Zasady posługiwania się narzędziami i sprzętem do robót tynkarskich.
- Instrukcje, atesty i świadectwa bezpieczeństwa dotyczące robót tynkarskich.
- Zasady wykonywania obliczeń, rysunków i szkiców roboczych dotyczących robót malarskich.

Cechy psychofizyczne

- Brak lęku przed wysokością.
- Koordynacja wzrokowo-ruchowa.
- Sprawność manualna
- Rozróżnianie barw.
- Wytrzymałość na długotrwały wysiłek fizyczny.
- Zdolność do pracy w nieprzyjemnych warunkach środowiskowych.
- Dokładność.

Kwalifikacje podstawowe dla zawodu

Umiejętności

- Przygotowuje podłoża pod wykonanie tynku (K-1, K-2, K-3, K-5).
- Dozuje składniki do wykonania zaprawy tynkarskiej metodą objętościową, wagową lub objętościowo-wagową (K-4).
- Przygotowuje zaprawy tynkarskie sposobem ręcznym i mechanicznym (K-4).
- Określa konsystencję i urabialność świeżej zaprawy tynkarskiej (K-4).
- Identyfikuje procesy zachodzące w świeżej zaprawie tynkarskiej (K-4).
- Stosuje masy i zaprawy tynkarskie zgodnie z ich przeznaczeniem (K-1, K-2, K-3, K-5).
- Mocuje na podłożu w razie potrzeby siatki lub maty trzcinowe przed wykonywaniem tynkowania (K-1, K-2, K-3, K-5).
- Ustawia i stosuje rusztowania do robót tynkarskich niewymagające dopuszczenia przez Urząd Dozoru Technicznego (K-4).
- Kontroluje poprawność montażu i demontażu rusztowań do robót tynkarskich (K-4).
- Narzuca ręcznie zaprawę tynkarską (K-1, K-3).
- Narzuca zaprawę tynkarską za pomocą agregatów tynkarskich (K-1, K-3).
- Wykonuje tynki jednowarstwowe wyrównywane bezpośrednio po narzuceniu (K-1).
- Wykonuje tynki dwuwarstwowe i trójwarstwowe wyrównane łata lub pacą (K-1).
- Zaciera tynki ręcznie lub mechanicznie (K-1).
- Zaciera zaprawą styki prefabrykatów i ubytków w ścianach (K-4).
- Wykonuje tynki ciągnione na gzymsach, kolumnach i innych złożonych lub krzywoliniowych powierzchniach (K-3).
- Wykonuje bonie i inne elementy architektoniczne (K-3).
- Wykonuje tynki ciągnione wykrojem oraz kolumny, metodą prowadnic liniowych (K-3).
- Wykonuje tynki doborowe na ścianach i sufitach (K-3).
- Wykonuje tynki ozdobne rowkowane, dociskane, kraterowane itp. (K-3).
- Wykonuje tynki szlachetne, zmywalne (K-3).
- Wykonuje tynki gipsowe (K-1).
- Mocuje płyty suchego tynku (K-2).
- Rozpoznaje rodzaje uszkodzeń tynków (K-5).
- Wykonuje naprawy i renowacje tynków (K-5).
- Sprawdza na bieżąco zgodność wykonania tynków z dokumentacją projektową i odpowiednimi przepisami (K-1, K-2, K-3, K-5).
- Kontroluje na bieżąco równość i gładkość wykonanej powierzchni tynku (K-1, K-2, K-3, K-5).

Wiadomości

- Zasady przygotowania podłoża pod roboty tynkarskie (K-1, K-2, K-3, K-5).
- Ogólne wymagania stawiane podłożom pod tynki (K-1, K-2, K-3, K-5).
- Własności składników do zapraw tynkarskich (K-4).
- Zasady dozowania i mieszania składników do zapraw tynkarskich (K-4).
- Właściwości mas i zapraw tynkarskich (K-1, K-2, K-3, K-5).
- Procesy wiązania i twardnienia mas oraz zapraw tynkarskich (K-4).
- Normy i instrukcje dotyczące przeznaczenia i zastosowania zapraw tynkarskich (K-1, K-2, K-3).
- Zasady i sposoby mocowania materiałów poprawiających przyczepność tynku do podłoża (K-1, K-2, K-3, K-5).
- Rodzaje rusztowań do wewnętrznych robót tynkarskich (K-4).
- Warunki techniczne montowania, demontowania oraz odbioru rusztowań nie wymagających dopuszczenia przez Urząd Dozoru Technicznego (K-4).
- Elementarne czynności i prace murarskie (K-4).
- Zasady posługiwania się narzędziami podczas ręcznego wykonywania tynków (K-1, K-3).
- Zasady obsługi agregatów tynkarskich (K-1, K-3).
- Rodzaje i właściwości tynków zwykłych (K-1).
- Technologia wykonywania tynków zwykłych jedno-, dwu- i trójwarstwowych (K-1).
- Technologia wykonywania tynków ciągnionych (K-3).
- Zasady profilowania tynków na gzymsach, kolumnach i innych powierzchniach złożonych lub krzywoliniowych (K-3).
- Technologia wykonywania tynków doborowych na ścianach i sufitach (K-3).
- Technologia wykonywania tynków ozdobnych (K-3).
- Technologia wykonania tynków gipsowych (K-1).
- Technologia wykonywania suchych tynków (K-2).
- Rodzaje uszkodzeń tynków (K-5).
- Sposoby i metody naprawiania i renowacji tynków (K-5).
- Wytyczne dotyczące jakości wykonania robót tynkarskich (K-1, K-2, K-3, K-5).

Cechy psychofizyczne

- Samodzielność (K-1, K-2, K-3, K-5).

Kwalifikacje specjalistyczne dla zawodu

Umiejętności

- Wykonuje tynki specjalne, np. zabezpieczające przed promieniowaniem radioaktywnym, szlachetne, zacierane, cyklinowane i groszkowane (K-3).
- Wykonuje tynki z zapraw z żywicami syntetycznymi (K-3).
- Wykonuje naprawy i rekonstrukcje tynków w obiektach zabytkowych (K-5).

Wiadomości

- Zasady wykonywania tynków specjalnych, np. zabezpieczających przed promieniowaniem radioaktywnym, szlachetnych, zacieranych, cyklinowanych i groszkowanych (K-3).
- Zasady wykonywania tynków z zapraw z żywicami syntetycznymi (K-3).
- Sposoby naprawiania i rekonstrukcji tynków w obiektach zabytkowych (K-5).

Cechy psychofizyczne

- *Nie zidentyfikowano.*

POZIOM 3

Kwalifikacje ogólnozawodowe

Umiejętności

- Sporządza harmonogram robót tynkarskich.
- Wykonuje przedmiary robót tynkarskich.
- Wykonuje obmiary w celu sporządzenia wyceny wartości robót tynkarskich.

Wiadomości

- Zasady sporządzania harmonogramów robót tynkarskich.
- Zasady wykonywania przedmiarów obmiarów robót tynkarskich.

Cechy psychofizyczne

- Rozumowanie logiczne.
- Uzdolnienia rachunkowe.

Kwalifikacje podstawowe dla zawodu

Umiejętności

- Sprawdza dopuszczalne odchylenia płaszczyzny tynków od projektowanych wymiarów poziomych i pionowych (K-1, K-2, K-3, K-4, K-6).
- Sprawdza gładkość powierzchni tynku (K-1, K-2, K-3, K-4, K-6).

Wiadomości

- Wartości dopuszczalnych odchyleń od projektowanych wymiarów poziomych i pionowych w wykonanych robotach tynkarskich (K-1, K-2, K-3, K-4, K-6).
- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót tynkarskich (K-1, K-2, K-3, K-4, K-6).

Cechy psychofizyczne

- *Nie zidentyfikowano.*

Kwalifikacje specjalistyczne dla zawodu

- *Nie zidentyfikowano.*

POZIOM 4

- *Nie zidentyfikowano.*

POZIOM 5

- *Nie zidentyfikowano.*